

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Постанови про позбавлення державних нагород України та інших форм відзначення осіб, які сприяли чи підтримували збройну агресію Російської Федерації проти України або своїми діями створили загрозу національній безпеці, суверенітету і територіальній цілісності України (реєстр. № 2858 від 15 травня 2015 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 27 січня 2016 року (протокол № 40) на відповідність Конституції України проект Постанови про позбавлення державних нагород України та інших форм відзначення осіб, які сприяли чи підтримували збройну агресію Російської Федерації проти України або своїми діями створили загрозу національній безпеці, суверенітету і територіальній цілісності України (реєстр. № 2858 від 15 травня 2015 року) (далі – проект Постанови), поданий народними депутатами України Висоцьким С.В., Герасимовим А.В. та іншими.

Згідно з пояснювальною запискою метою проекту Постанови є позбавлення державних нагород України та інших відзнак осіб, причетних до агресії, розв'язаної Російською Федерацією проти України, або тих, які своїми діями створили загрозу національній безпеці, суверенітету і територіальній цілісності України.

Для досягнення мети авторами пропонується доручити Кабінету Міністрів України розробити законопроект про внесення змін до законів України «Про санкції» та «Про державні нагороди України», де встановити критерії та процедуру визначення осіб, які сприяли чи підтримували збройну агресію Російської Федерації проти України або своїми діями створили загрозу національній безпеці, суверенітету і територіальній цілісності України.

Після ухвалення розроблених змін до зазначених законів на підставі встановлених критеріїв та процедур, запропонувати список осіб, до яких будуть застосовані санкції у формі позбавлення державних нагород України,

інших форм відзначення відповідно до пункту 24 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції».

Крім того, Раді національної безпеки та оборони України надається доручення розглянути такі пропозиції, а Комісії державних нагород та геральдики при Президентові України – здійснювати постійний моніторинг випадків, коли особа, яка має державні нагороди України, може вважатися такою, яка сприяла чи підтримувала збройну агресію Російської Федерації проти України або своїми діями створила загрозу національній безпеці, суверенітету і територіальній цілісності України; надавати повідомлення про всі такі випадки суб'єктам, уповноваженим відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про санкції» виносити пропозиції щодо застосування санкцій на розгляд Ради національної безпеки та оборони.

Вирішуючи питання про відповідність проекту Постанови положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8).

Як встановлено статтею 6 Конституції України, державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову.

Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України.

За приписом частини другої статті 19 Конституції України, органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Президент України є главою держави, гарантом державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина (стаття 102 Конституції України).

Крім того, Президент України є Головою Ради національної безпеки і оборони України – координаційного органу з питань національної безпеки і оборони при Президентові України.

Рада національної безпеки і оборони України координує і контролює діяльність органів виконавчої влади у сфері національної безпеки і оборони.

Компетенція та функції Ради національної безпеки і оборони України визначаються законом (частини перша-третья та восьма статті 107 Конституції України).

Відповідно до пунктів 1 і 4 статті 11 Закону України «Про Раду національної безпеки і оборони України» здійснення загального керівництва роботою Ради національної безпеки і оборони України, надання доручень членам Ради національної безпеки і оборони України, пов'язаних із

виконанням покладених на неї функцій; віднесено до повноважень Голови Ради національної безпеки і оборони України.

Також, Основним Законом України встановлено право Глави держави створювати у межах коштів, передбачених у Державному бюджеті України, для здійснення своїх повноважень консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи і служби (пункт 28 частини першої статті 106).

Відповідно до пункту 1 Положення про Комісію державних нагород та геральдики, затвердженого Указом Президента України від 31 грудня 2011 року № 1211, Комісія державних нагород та геральдики є дорадчим органом, який утворюється при Президентові України для попереднього розгляду питань, пов'язаних із нагородженням державними нагородами України, та забезпечення єдиного підходу до розвитку нагородної та геральдичної справи.

У свою чергу, Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, що здійснює повноваження, які відповідно до Конституції України віднесені до її відання (стаття 75, частина друга статті 85 Конституції України).

Аналіз наведених норм законодавства та конституційно визначених повноважень парламенту дає підстави для висновку, що Верховна Рада України не вповноважена надавати доручення органам, утвореним при Президентові України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Постанови про позбавлення державних нагород України та інших форм відзначення осіб, які сприяли чи підтримували збройну агресію Російської Федерації проти України або своїми діями створили загрозу національній безпеці, суверенітету і територіальній цілісності України (реєстр. № 2858 від 15 травня 2015 року), поданий народними депутатами України Висоцьким С.В., Герасимовим А.В. та іншими, суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ